

om Blodforgiftning gif man der aldeles uden om; Artiklen endte med ikke at sige Andet til, at vi hadde saadanne slemme Kugler, end at Fjolf kunde blive herfra; naar de ikke angreb os, vare de fri for at blive ramte af dem, men det er da virkelig meget inhumant at tænke saaledes. De, der komme imod os, ere jo nemlig kommanderede dertil; de, der skyde paa hinanden, have personligt Intet imod hinanden, men blive ligefrem kommanderede dertil. Det Væsentligste er imidlertid ikke, at det ikke er os selv, der skulle skydes af disse Projektiler, men vore Soldater skulle være beskyttede imod, at disse Projektiler ikke benyttes af Andre mod dem. Det er et internationalt Spørgsmaal, der maa løses ad diplomatisk Vej. Jeg vilde ønske, at den ærede Minister vilde allerede nu kunne give i alt Fald et foreløbigt Svar herpaa, og hvis det ikke skulde blive tilfredsstillende, haaber jeg, at det ærede Medlem, der havde Ordet før mig, vil sørge for, at Udvalget faar tilstrækkelige Oplysninger i denne Sag; thi jeg er vist ikke den Æneste, hvis Afstemning kan blive afhængig af, hvor vidt de Oplysninger, der saaledes komme til Stede, ere tilstrækkelig klare og fylldige.

Krigsministeren (Bahnsøn): Jeg skal gjerne indlade mig paa at give det ærede Medlem Oplysninger i denne Henseende, skjøndt jeg egentlig kunde have været fristet til at lade være at give dem, naar han ikke har en bedre Autoritet at henholde sig til end, hvad der har staaet i Ravnens. Jeg synes det er et for svagt Udgangspunkt at rette en saadan Interpellation fra. Jeg skal imidlertid med Fornøielse sige, at hele Spørgsmaalet om Pantserprojektilerne — Rappe, Compound, Pantserprojektiler, man giver dem forskjellige Navne — som er fremkommet i den senere Tid, er for en stor Del bragt frem af humane Grunde. Det var navnlig i Baden, at en Samling af Væger har taget det Spørgsmaal op og underkastet det en nøie Drøftelse, og jeg skal med Fornøielse lade Udvalget faae en temmelig tyk Bog, som er udgivet af den tyfste Generalstabsarzt v. Bech i Karlsruhe. Denne Bog omhandler denne Sag, og angiver ved Tegninger Forskjellen mellem de gamle Projektiler og de nye. Fordelen ved det nye Projektil er, som det ærede Medlem bemærkede, at det giver smaa Skudkanaler, rene Gjennemtrængningskanaler, hvorimod de gamle Projektiler slaes flade og give slyngge, tattede Saar. Et saadant Projektil bliver, naar det træffer Benet, fladt og naar det drives igennem, giver det overordentlig far-

lige og vanstelig helbredelige Saar. Derfor er det vist en overordentlig god Ide at komme ind paa disse Pantserprojektiler, og i denne Retning har man anvendt baade Staal- og Kobberkapper; men jeg tror ikke, at noget Menneffe egentlig for Alvor har kunnet tro, at der kunde finde en Blodforgiftning Sted ved Kobberprojektiler. Der er gjort Forsøg i større Udstrækning i Baden paa en Patronfabrik, som eies af en Mand ved Navn Lorenz. Forsøgene ere gjorte i en meget stor Stil. Der er ogsaa gjort Forsøg i Schweiz i en længere Aarrække, og man veed jo, at Schweiz er Sædet for den Slags Undersøgelser, som tjene til at fremtvinge Regler for at beskytte Mennefskeden. Hvis man altsaa havde nogenformelt Frygt for Blodforgiftninger ved Kobberprojektiler, kan det ærede Medlem være vis paa, at den var kommen frem for længe siden; men der foreligger ikke det Mindste i den Retning. Saadanne Bemærkninger, som det ærede Medlem kom med, har jeg hørt for flere Aar siden, og derfor har jeg og Andre herhjemme havt Opmærksomheden henvendt paa det; men der foreligger ikke det Mindste derom. Vi have jo anvendt Kobber i mange Aar til de valsedede Ringe om Granaterne, og man kan saaledes ligesaa godt blive saaret i Krigen af et Stykke Kobber som af et Stykke Jern. Man har ogsaa gjort Forsøg med Geveverprojektiler af Kobber, og jeg tror, at Talen om, at Kobber paa den nævnte Maade skulde virke skadeligt, er en ren vild Fantasi, som der ikke er det Mindste i. Jeg skal med Fornøielse stille alle de Oplysninger, jeg kan, til det eventuelle Udvalgs Raadighed. Forresten skal jeg bemærke, at naar vi ikke gif ind paa Staalprojektiler, om hvilke intet Menneffe tror, at de foraarsage nogen Blodforgiftning, skjøndt Enhver jo veed, at naar man faar et rustent Søm i Foden, kan man faae en Blodforgiftning og dø hurtig, da er det, fordi de kun vanstelig kunne holbes fri for Rust. Der er et tredje Metal, som er forsøgt i den sidste Tid ogsaa her, nemlig Nikkel. Det kan være, at man gaar over til det, men det kan ogsaa være, at man holder fast ved Kobberprojektilerne, som have mange Fordele. Det ærede Medlem kan imidlertid være ganske rolig, og hvis han staar i Forbindelse med „Ravnens“ Redaktion, kan han underrette den om, at det er Noget, der ikke er farligt. Da jeg har Ordet, vil jeg tilføie en Bemærkning overfor den første Bemærkning, der kom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgrebs (Holstein-Ledreborg), nemlig at de Undersøgelser, der nu kunne finde Sted i et eventuelt Udvalg, ogsaa ville vise, at det heller ikke havde